

MESTO LEVOČA

Námestie M. Pavla 4, 054 01 LEVOČA

JUDr. Rusnáčiková Dana – hlavná kontrolórka mesta Levoča

ODBORNÉ STANOVISKO

k návrhu Záverečného účtu mesta Levoča za rok 2021 a Správy o hospodárení mesta Levoča za rok 2021

Hlavná kontrolórka mesta (ďalej len HKM) podľa § 18f, ods. 1, písm. c/ zákona č. 369/1990 Zb predkladá Mestskému zastupiteľstvu v Levoči **Odborné stanovisko k návrhu Záverečného účtu mesta Levoča za rozpočtový rok 2021** (ďalej len „Stanovisko“).

HKM v Stanovisku porovnáva rozpočet a jeho zmeny so skutočným hospodárením za rok 2021, zhŕňa fakty, hodnotí kondíciu mesta, predpokladá budúci vývoj, poukazuje na riziká, odporúča opatrenia zabezpečujúce udržateľnosť verejných zdrojov a je nástrojom na získanie informácií o ekonomickom riadení a rozhodovaní mesta.

Orgány a exekutíva mesta zabezpečujú výkon finančnej kontroly - dodržiavanie zákonnosti, hospodárnosti, efektívnosti, účinnosti, účelnosti hospodárenia a rozpočtovania, plnenia príjmov a čerpania výdavkov pri nakladaní s verejnými zdrojmi. Kontrola nezávisle porovnáva skutočnosti s predpokladaným právnym stavom, analyzuje a porovnáva ich s metodikou, odhaľuje riziká a je zárukou zákonnosti a efektívnosti fungovania verejnej správy a prijatia opatrení na odstránenie zistených nedostatkov s cieľom získania hodnoty za peniaze.

HKM v Stanovisku hodnotí nakladanie s majetkom mesta, plnenie vlastných daňových a nedaňových príjmov a charakter čerpania výdavkov v nadväznosti na ich udržateľnosť, preveruje výsledok hospodárenia rozpočtu a účtovníctva v súvislosti s organizáciami v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta, s ktorými tvorí konsolidovaný celok.

Kontrola hospodárenia a rozpočtovania je v meste priebežne vykonávaná riadiacimi a kontrolnými zložkami, za podpory informatizácie a integrácie dát s využívaním poznatkov z praxe, s cieľom zabezpečovania služieb obyvateľom mesta a konkurencieschopnosti mesta.

HKM oceňuje odbornosť spracovateľa Návrhu, jeho vypovedaciu schopnosť a poskytnutie relevantných údajov z výkazníctva s možnosťou ich overenia, monitorovania a porovnávania nad rámec povinností uložených všeobecne záväznými právnymi predpismi. Spracovateľ Návrh prerokoval v odborných a poradných orgánoch MZ.

I. Povinnosť spracovať návrh Záverečného účtu mesta za rok 2021.

Mesto podľa § 16 zákona č.583/2004 Z.z., ktorý vymedzuje obsah a štruktúru záverečného účtu obce a termín jeho predloženia vyhotovilo Návrh, ktorého podkladom sú údaje z finančných výkazov podľa stavu k 31.12. príslušného rozpočtového roka podľa Opatrenia MF SR č.MF/017353/2017-352, účinného i pre rok 2021, ktoré upravuje usporiadanie, obsah, spôsob, termín a miesto predkladania informácií z účtovníctva a údajov potrebných na účely hodnotenia plnenia rozpočtu verejnej správy.

Mesto účtuje v súlade s Opatrením MF SR č.16786/2007-31, účinným i pre rok 2021, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o postupoch účtovania a rámcovej účtovnej osnove pre obce, rozpočtové organizácie a príspevkové organizácie (Postupy účtovania).

Návrh poskytuje informácie o hospodárení v rozpočtovom roku 2021 v určenej štruktúre (obsah, správa, tabuľky, prílohy). Tabuľková časť Návrhu uvádza hospodárenie podľa rozpočtu, jeho zmien a skutočné plnenie a čerpanie, so zaznamenaním indexu zmeny. Pri hodnotení hospodárenia exekutíva postupovala podľa rámcovej osnovy, ktorú možno modifikovať pri dodržaní vypovedacej úrovne a hodnotenia plnenia záväzných ukazovateľov. Súčasťou Návrhu je Správa o hospodárení, ktorá obsahuje súhrn hospodárenia, zabezpečované úlohy a pomenúva príčiny neplnenia a riziká.

Návrh by mal obsahovať aj **zhodnotenie merateľných ukazovateľov projektov a ich dopad na rozpočet mesta a zamestnanosť.**

Tabuľková časť návrhu obsahuje prehľad príjmov a výdavkov podľa kapitoly rozpočtu, výdavky podľa ekonomickej a funkčnej klasifikácie, finančné operácie, záväzné ukazovatele, prehľad príjmov a výdavkov príspevkových organizácií podľa kapitol a ekonomickej a funkčnej klasifikácie.

Návrh veľmi zúžene a formálne hodnotí naplnenie programového rozpočtu mesta za rok 2021.

Návrh by mal obsahovať i prehľad o vykonanej vonkajšej a vnútornej kontrole, zhodnotenie účinnosti vnútorného kontrolného systému a **prijaté opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov.**

II. Zmeny všeobecne záväzných právnych predpisov pri spracovaní návrhu Záverečného účtu mesta Levoča za rok 2021

Návrh je spracovaný v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi:

- Zákon č. 523/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy
- Zákon č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy
- Zákon č. 493/2011 Z.z. o rozpočtovej zodpovednosti
- Zákon č. 419/2007 Z.z. Oznámenie o postupoch účtovania pre rozpočtové, príspevkové organizácie, štátne fondy, obce a VÚC
- Zákon č. 431/2002 Z.z. o účtovníctve
- Zákon č. 67/2020 Z.z. o niektorých mimoriadnych opatreniach vo finančnej oblasti v súvislosti so šírením nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID-19 v z.n.p.
- Štatút mesta Levoča
- Zásady hospodárenia a nakladania s majetkom mesta
- VZN mesta Levoča č.3/2019

Proces zostavenia Záverečného účtu upravuje § 16 zákona č.583/2004 Z.z.. V roku 2021 ovplyvnil hospodárenie zákonč.67/2020 Z.z., ktorý počas pandémie do 31.12.2021 umožnil obciam použiť na úhradu bežných výdavkov prostriedky fondov, kapitálové príjmy a úvery a také hospodárenie pri zostavovaní Záverečného účtu neklasifikuje ako porušenie § 10, § 12 a § 17 zákona.

Zákon č. 67/2020 stanovil opatrenia, ktorých cieľom bolo zmiernenie negatívnych následkov pandémie a upravil rozpočtové pravidlá. Oproti roku 2019 a 2020 za rok 2021 lehota na predloženie Záverečného účtu na prerokovanie nebola posunutá (§ 20 zákona - termín po skončení pandémie - najneskôr do 31.12.2020). Mesto Levoča zákonný posun termínu nevyužívalo z dôvodu nemožnosti zapojiť do rozpočtu prebytok hospodárenia a vlastní fondy a to v období poklesu daňových príjmov a zvyšovania pandemických výdavkov. Pre rok 2021 lehota na prerokovanie Záverečného účtu nebola posunutá.

Mesto Levoča pri spracovaní rozpočtu na rok 2021 a spracovaní návrhu Záverečného účtu za rok 2021 postupovalo podľa platných všeobecne záväzných právnych predpisov.

III. Zásady a povinnosti pri spracovaní „návrhu Záverečného účtu“ za rok 2021

1.) návrh Záverečného účtu mesta je spracovaný v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi, najmä § 10, 15 a 16 zákona č.583/2004 Z. z., zákona č.523/2004 Z. z., § 20 zákona č.431/2002 Z. z., zákona č.67/2019 Z.z., VZN a postupov mesta a obsahuje vierohodné údaje o hospodárení zaznamenané v účtovníctve a rozpočtovníctve. Návrh vychádza z údajov účtovnej závierky, výkazníctva podľa metodiky MF SR a inventarizácie, uvádza rozhodné skutočnosti s vplyvom na plnenie a čerpanie verejných financií a obsahuje hospodárenie organizácií zriadených alebo založených mestom, ktoré sú predmetom konsolidovaného celku

2.) návrh Záverečného účtu je spracovaný v súlade s § 16 ods.1 zákona č.583/2004 Z.z.

3.) návrh Záverečného účtu bol **zverejnený na pripomienkovanie** verejnosťou dňa 12.4.2022 spôsobom v mieste obvyklým - na úradnej i elektronickej úradnej tabuli a webe mesta v súlade s § 16 ods. 9 zákona č. 583/2004 Z. z. a § 9 ods. 2 zákona č.369/1990 Zb. v zákonnej lehote najmenej 15 dní pred jeho prerokovaním v MZ, ktoré je zvolané na deň 27.4.2022

4.) návrh Záverečného účtu s výrokom ustanoveným zákonom a Stanoviskom hlavnej kontrolórky je predložený na rokovanie MZ 27.4.2022 podľa § 16 ods.12 zákona č.583/2004 Z.z. v **zákonnej lehote** najneskôr do šiestich mesiacov po uplynutí rozpočtového roka.

5.) mesto je v súlade s § 16 ods.3 zákona č. 583/2004 Z.z. a § 9 ods. 4 zákona č. 369/1990 Zb. **povinné overiť účtovnú závierku nezávislým audítorm** do 31.12.nasledujúceho roka. Závierka za rok 2021 (vrátane TSML a MsKS) bola overená audítorm s licenciou SKAU č.146. Audítorm Správu o overení riadnej účtovnej závierky k 31.12.2021 doručil 27.4.2022. Audítorm neoveruje závierky rozpočtových organizácií, kontroluje ich nadväznosť na rozpočet mesta pri zostavovaní konsolidovanej závierky a prihliada na závery vnútornej kontroly.

6.) návrh Záverečného účtu bol spracovaný podľa § 29 ods.3 a 4 zákona č.523/2004 Z. z., Smernice MF SR na vypracovanie návrhov záverečných účtov kapitol ŠR SR, v súlade s § 16 ods.5 zákona č. 583/2004 Z. z. a záväznými Opatreniami pre zostavovanie rozpočtu územnej samosprávy, vydanými v súlade s § 2b od.2 zákona č.291/2002 Z. z. (Príručka na zostavenie návrhu rozpočtu MF/009077/2020-411, Opatrenie MF SR č. MF/010175/2004-42 a Metodické usmernenia), ktorými sa jednotne určujú a triedia príjmy a výdavky rozpočtu a finančné aktíva a pasíva a ustanovuje druhová klasifikácia, organizačná a ekonomická klasifikácia rozpočtovej klasifikácie. Vyhláška ŠÚ SR č.257/2014 Z.z. určuje štatistickú klasifikáciu výdavkov verejnej správy (SK COFOG). Súhrnný návrh rozpočtu za obce a VÚC a ich príspevkové organizácie predkladá odbor rozpočtovej regulácie MF SR. Obce sú povinné poskytovať MF SR údaje o hospodárení na účely zostavenia rozpočtu verejnej správy prostredníctvom informačného systému RIS SAM. Mesto Levoča rozpisuje rozpočet v systéme RIS SAM.

7.) návrh Záverečného účtu bol metodicky spracovaný v súlade s § 10 ods.3 cit. zákona č.583/2004 Z. z., obsahuje údaje o plnení rozpočtu v členení a v súlade s rozpočtovou klasifikáciou podľa druhovej, organizačnej a ekonomickej klasifikácie a záväzné ukazovatele pre zostavenie, sledovanie a vyhodnocovanie rozpočtu

Návrh Záverečného účtu obsahuje podľa §10 ods.3 a §16 ods.5 zákona č.583/2004 Z.z:

- a) údaje o plnení rozpočtu podľa § 10 ods.3 zákona (bežný rozpočet, kapitálový rozpočet a finančné operácie
- b) tvorbu a použitie peňažných fondov
- c) bilanciu aktív a pasív
- d) prehľad o stave a vývoji dlhu
- e) údaje o hospodárení príspevkových organizácií mesta
- f) prehľad o poskytnutých dotáciách podľa § 7 ods.4 zákona č.583/2004 Z. z. podľa príjemcov
- g) finančné usporiadanie vzťahov k rozpočtu mesta
- h) údaje o nákladoch a výnosoch z podnikateľskej činnosti
- i) hodnotenie plnenia programového rozpočtu

IV. Návrh Záverečného účtu za rozpočtový rok 2021 – zostavenie

V súlade s § 11 zákona č.369/1990 Zb. a § 14 Štatútu mesta MZ schvaľuje rozpočet, kontroluje hospodárenie a schvaľuje Záverečný účet. Exekútiva v súlade s § 12 ods.3 zákona č.583/2004 Z. z. sleduje vývoj hospodárenia a v súlade s § 14 zákona predkladá návrhy na prijatie rozpočtových opatrení.

V súlade s § 16 ods. 1 zákona mesto spracovalo údaje do návrhu Záverečného účtu mesta za rok 2021, ktorý obsahuje plnenie príjmov podľa ekonomickej klasifikácie v členení na hlavné kategórie, položky a podpoložky podľa ukazovateľov a v oblasti čerpania výdavkov podľa funkčnej klasifikácie v členení na oddiely, skupiny, triedy a podtriedy podľa ekonomickej klasifikácie na úrovni hlavnej kategórie a programovej štruktúry v tabuľkovej forme.

Mesto podľa § 16 ods.2 zákona usporiadalo finančné vzťahy k ŠR a štátnym fondom, rozpočtom obcí, VÚC a organizáciám v zriaďovateľskej pôsobnosti, vzťahy k fyzickým osobám-podnikateľom a právnickým osobám ktorým poskytlo dotácie, vzťahy vyplývajúce z VZN, cenníkov a zmlúv voči obyvateľom mesta a na plnenie spoločných úloh a usporiadalo finančné prostriedky, ktoré sú súčasťou

rozpočtu príjmov a výdavkov podľa ekonomickej rozpočtovej klasifikácie (prijaté granty a transfery) s vplyvom na hospodárenie, ktorých zostatok sa z výsledku hospodárenia vylučuje a ktoré možno čerpať v nasledujúcom rozpočtovom roku v súlade so zmluvami alebo nevyčerpané vrátiť poskytovateľovi. Bez vyrovnania finančných vzťahov nemožno zostaviť Záverečný účet. Rozpočet obsahuje aj finančné prostriedky poskytnuté mestu na základe zmlúv na spolufinancovanie projektov a z rozpočtu mesta (rozdiel medzi grantom a výdavkom).

Záverečný účet obsahuje i údaje o nákladoch a výnosoch z podnikania, údaje o tvorbe a čerpaní vlastných fondov, dlhovej službe, zoznam prijímateľov dotácií a návrh na vysporiadanie prebytku hospodárenia.

Výsledok hospodárenia mesta je vo výkazníctve zistený v súlade s § 2 písm. b) a c), § 10 ods.3 písm. a) a b) zákona č. 583/2004 Z. z. a zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve, v nadväznosti na zákonné výnimky zákona č.67/2020 Z.z.. Návrh na použitie výsledku hospodárenia mesta bol spracovaný v súlade s § 16 ods. 6, 7 a 8 zákona č.583/2004 Z. z..

Návrh záverečného účtu vychádza z dokumentov a údajov účtovnej závierky za rok 2021, vyjadruje hospodárenie s rozpočtom za rok 2021 schváleného UMZ č.23/7-11 22.12.2020 a jeho siedmymi zmenami v súlade s § 14 ods.1 a 2 zákona č.583/2004 Z. z. schválenými UMZ č. 24/31-39 25.2.2021, UMZ č.25/45-57 22.4.2021, UMZ č.27/25-34 23.9.2021, UMZ č.29/28-29 25.11.2021, UMZ č.30/18 16.12.2021 a u,ema,o dňa 30.6.2021 a 31.12.2021, vykonanými v súlade s § 14 ods.1 zákona. Návrh záverečného účtu obsahuje skutočné čerpanie výdavkov rozpočtu za rok 2021.

Návrh záverečného účtu je spracovaný na základe výkazov o plnení rozpočtu a o plnení vybraných finančných ukazovateľov FIN SAM 2-04, Finančný výkaz o plnení rozpočtu subjektov verejnej správy FIN 1-04, Súvaha Úč ROPO SFOV 1-01, Výkaz ziskov a strát Úč ROPO SFOV 2-01 a Poznámky k riadnej účtovnej závierke zostavenej ku dňu 31.12.2021 podľa § 17 zákona o účtovníctve. Správnosť a bilančnú kontinuitu výkazov, úplnosť, preukázateľnosť a zrozumiteľnosť účtovníctva v súlade s § 8 zákona overil audítor. Účtovné záznamy spĺňajú podmienky § 10 a § 32 zákona. Účtovná jednotka, ktorá musí mať účtovnú závierku overenú audítorom zostavuje podľa § 20 ods. 1 zákona výročnú správu, ktorá obsahuje analýzu významných skutočností a rizík, predpoklad budúceho vývoja, informáciu o činnosti a návrh na rozdelenie výsledku hospodárenia.

Návrh záverečného účtu z hľadiska obsahu a úplnosti spĺňa náležitosti § 16 zákona č.583/2004 Z.z..

V. Verejno-právne organizácie napojené na rozpočet mesta

Návrh záverečného účtu za rok 2021 bol spracovaný na základe dokladov a výkazníctva i za subjekty, ktoré sú finančným transferom napojené na rozpočet mesta:

- **Záverečný účet mesta Levoča** v Správa o hospodárení mesta Levoča za rok 2021
- **Rozbory MsKS a TSML, príspevkové organizácie** zriadené mestom, zapojené na rozpočet transfermi, hospodáriace podľa vlastných rozpočtov, z výdavkov zabezpečujú verejné služby ktoré prednostne kryjú z vlastných príjmov a príjmov z podnikania
- **Školy a školské zariadenia, rozpočtové organizácie** zriadené mestom a zapojené na rozpočet formou dotácií a príspevkov schválených VZN, hospodáriace podľa vlastných rozpočtov, ktorým zriaďovateľ určuje limity a záväzné ukazovatele
- **Školy a školské zariadenia** zriadené inými subjektami, zapojené na rozpočet dotáciou VZN
- **Obchodné spoločnosti** v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta LML s.r.o., SPML s.r.o., a spoločnosti s majetkovým podielom mesta VŠNP a.s., PVS a.s., Satel Poprad a.s.v k.
- **Fyzické osoby a právnické osoby**, ktorým boli v roku 2021 poskytnuté dotácie podľa zákona č.583/2004 Z.z. a VZN

Hlavná kontrolórka podľa schváleného Plánu kontrolnej činnosti na I. a II. polrok 2021 vykonala kontrolu plnenia a čerpania rozpočtu mesta u vybraných subjektov (ZUŠ, TSML, MsKS, MsÚ).

Rozpočet a programový rozpočet mesta je základným dokumentom programovania a financovania funkcií mesta, vyjadruje samostatnosť hospodárenia, obsahuje zámery, ciele a rozvojové programy. Finančné toky plnenia príjmov a čerpania výdavkov sú realizované podľa zákona o účtovníctve bezhotovostným a hotovostným platobným stykom.

VI. Údaje o plnení rozpočtu podľa § 10 ods.3 súlad s rozpočtovou klasifikáciou

1./ Rozpočet mesta na rok 2021, rozpočtové opatrenia a skutočné plnenie rozpočtu

Rozpočet bol podľa § 11 zákona č.369/1990 Zb. schválený MZ a v roku 2021 podľa § 14 zákona č.583/2004 Z. z. a UMZ upravený rozpočtovými zmenami, evidovanými v RIS-SAM. Bežný a kapitálový rozpočet bol po záverečnej úprave k 31.12.2021 schválený ako schodkový vo výške – 7 318 tis. € krytý finančnými operáciami (ďalej ako FO) vo výške 7 318 tis.€ (str.4 Správy).

Príjmy bežného a kapitálového rozpočtu boli rozpočtované vo výške 17 393 tis.€, výdavky vo výške 24 711 tis.€, kryté FO. Poslednou úpravou rozpočtu bol rozpočtovaný prebytok hospodárenia po započítaní finančných operácií vo výške 286 tis. €.

Návrh záverečného účtu za rok 2021 vyjadruje skutočné plnenie a čerpanie rozpočtu za rok 2021 v členení na bežný a kapitálový rozpočet a ich krytie FO. Skutočný prebytok bežného a kapitálového rozpočtu k 31.12.2021 predstavuje schodok – 2 534 tis.€, ktorý po započítaní FO predstavuje prebytok vo výške 4 327 tis.€.

Príjmy bežného rozpočtu roku 2021 tvoria daňové a nedaňové príjmy, granty a transfery. Čerpanie výdavkov podľa § 10 ods.3 zákona č. 583/2004 Z. z. ekonomickej rozpočtovej klasifikácie tvoria výdavky originálnych kompetencií mesta i plnenie úloh preneseného výkonu štátnej správy.

Výsledok hospodárenia mesto zisťuje súhrnnou bilanciou príjmov a výdavkov bežného a kapitálového rozpočtu. Výsledkom rozpočtového hospodárenia je prebytok alebo schodok podľa § 2 písm. b) a c) a § 10 ods.3 písm. a) a b) zákona č.583/2004 Z.z.

Súčasťou príjmov a výdavkov rozpočtu nie sú FO ktoré sa z výsledku hospodárenia vylučujú a prostredníctvom ktorých sa vykonávajú prevody finančných prostriedkov peňažných fondov, realizujú sa návratné zdroje financovania a ich splácanie.

Plnenie a čerpanie rozpočtu k 31.12.2021 a rozdelenie výsledku hospodárenia

Kategória	Upravený rozpočet	Skutočné plnenie	% plnenia
Bežné príjmy	14 011 118	14 215 261,00	101,46
Bežné výdavky	14 056 052	13 351 433,00	94,99
Bežný rozpočet – prebytok	-44 934	863 827,28	
Kapitálové príjmy	3 382 081	2 862 310,00	84,63
Kapitálové výdavky	10 654 735	6 260 789,00	58,76
Kapitálový rozpočet – schodok	-7 272 654	- 3 398 479,06	
Schodok hospodárenia BR a KR	-7 317 588	-2 534 651,78	
Príjmové finančné operácie	8 599 538	7 475 947,00	86,93
Výdavkové finančné operácie	995 996	614 298,00	61,68
Výsledok finančných operácií	7 603 542	6 861 649,05	
Výsledok hospodárenia 31.12.2021 po zarátaní finančných operácií	285 954	4 326 997,27	
Potravinový účet		- 4 610,85	
Podnikateľský účet		- 17 963,33	
Prijaté zábezpeky byty		+ 23 493,47	
Fond opráv bytov ŠFRB		- 10 088,94	
Nevyčerpaný úver		- 11 066,28	
Nevyčerpané dotácie		-65 313,76	
Preklenovacie úvery		-2 200 825,66	
Celkom upravujúce položky		-3 196 923,99	
Prebytok hospodárenia na rozdelenie k 31.12.2021		887 082,17	

Obsah Návrhu záverečného účtu mesta je určený § 16 ods. 6 a 7 zákona č.583/2004 Z.z. a zákonom č. 599/2003 Z.z.. Schvaľovaný výsledok rozpočtového hospodárenia za rok 2021 vo výške 4 327 tis.€ mesto upravuje (napr. nevyčerpané dotácie, nevyčerpané úvery, prijaté zábezpeky, fond opráv bytov,

príspevok za potraviny, preklenovacie úvery a pod.... str.28 Správy). Celkový zostatok finančných prostriedkov na bankových účtoch predstavuje hotovosť 3 196 923,99 €.

Upravený rozpočet bežných príjmov a výdavkov na rok 2021 bol schodkový – 44 934 €, skutočný prebytok k 31.12.2021 predstavuje 863 827,28 €, plnenie príjmov bolo na 101,46 % a výdavky boli viazané na 94,99 %.

Upravený rozpočet kapitálových príjmov a výdavkov na rok 2021 bol schodkový vo výške - 772 654 €, skutočný schodok predstavuje – 3 398 479,06 €, kapitálové príjmy boli naplnené na 84,63 % a výdavky čerpané na 58,76 %.

Upravený rozpočet zapojil do rozpočtu FO na krytie výdavkov bežného i kapitálového rozpočtu čerpanie dlhodobých úverov, preklenovacích úverov, úver ŠFRB, prevody fondov, prevody nevyčerpaných dotácií r.2020. Krátkodobý úver nebol zapojený do rozpočtu mesta.

Skutočné plnenie a čerpanie bežného a kapitálového rozpočtu je kryté FO, ktoré podľa § 10 ods.6 zákona č.583/2004 Z. z. sú súčasťou rozpočtu a ktorými zapájame plnenie a čerpanie nenávratných a návratných zdrojov financovania, prevody fondov a prebytky minulých rokov. Zostatok FO podľa § 15 ods.1 písm. c) zákona bol stanovený po vylúčení nevyčerpaných zdrojov v objeme 3 197 tis.€.

Mesto Levoča v r.2020 v súlade so zákonom č.583/2004 Z.z. a zákonom č.67/2010 Z.z. zapojilo do rozpočtu prostriedky RF vo výške 233 000,-€ na krytie schodku bežného rozpočtu z vlastných fondov mesta. Finančné prostriedky boli k 31.12.2021 vrátené na účet RF.

Podľa § 2 ods. 2 písm. c/ § 10 ods. 3 písm. a) a b) zákona č.583/2004 Z. z., Opatrenia MF SR č.16786/2007-31 v znení Opatrenia MF/015819/2018-352 a § 4 ods.2 zákona č.431/2002 Z. z. mesto na r.2021 zostavilo vyrovnaný rozpočet, ktorý bol po poslednej úprave schodkový vo výške -7 318 tis.€. Skutočný výsledok hospodárenia mesta k 31.12.2021 po zapojení FO predstavuje prebytok hospodárenia 4 327 tis.€, ktorý po zarátaní upravujúcich položiek predstavuje na rozdelenie prebytok hospodárenia k 31.12.2021 v objeme 887 082,17 €. Súčasťou návrhu záverečného účtu je i návrh na úpravu a na prerozdelenie prebytku hospodárenia za rok 2021.

Ustanovenie § 10 ods.3 písm. a) a písm. b) zákona č.583/2004 Z. z. určuje obci povinnosť obsahovo a jasne stanoviť prebytok rozpočtového hospodárenia podľa § 16 ods. 6 a ods. 8 zákona tak, aby pri prerokovaní záverečného účtu sa rozhodlo o použití prebytku hospodárenia s odkazom na § 10 ods.3 písm. a) a písm. b) zákona, čo znamená povinnosť obce upraviť bežný a kapitálový rozpočet o zákonné úpravy. Na zistenie výsledku hospodárenia obce je určených niekoľko vzorcov výpočtu.

Hlavná kontrolórka mesta preverila položky zákonných úprav, ktoré mesto rozpúšťa do príjmov a výdavkov bežného a kapitálového rozpočtu na zásade akruálneho zúčtovania, t.j. do rozpočtu príslušného roka mesto zúčtuje príjmy a výdavky, ktoré obsahovo a časovo súvisia s fiškálnym rokom a na základe tohto princípu je zákonná úprava výsledku hospodárenia správna a dôvodná.

Z návrhu Záverečného účtu mesta za rok 2021 je povinné vylúčiť:

- a) Nevyčerpané prostriedky zo ŠR, účelovo určené na bežné výdavky a poskytnuté v predchádzajúcom roku napr. na prenesený výkon štátnej správy a iné
- b) Nevyčerpané prostriedky zo ŠR, účelovo určené na kapitálové výdavky a poskytnuté v predchádzajúcom rozpočtovom roku napr. na kultúrne pamiatky
- c) Nevyčerpané prostriedky účelovo určených darov, §5ods.3 zákona č.583/2004 Z.z.
- d) Nevyčerpané prostriedky z účelovo určených grantov od poskytovateľov
- e) Nevyčerpané prostriedky darov, prijatých podľa §22 ods.1 zákona č.523/2004Z.z.
- f) Nevyčerpané prostriedky z príspevkov podľa školského zákona č.245/2008 Z. z.
- g) Nevyčerpané prostriedky školského stravovania podľa zákona č. 245/2008 Z. z.
- h) Nevyčerpané prostriedky fondu prevádzky a opráv bytov, zákon č.443/2010 Z. z.
- i) Nevyčerpané prostriedky z fondu rozvoja bývania podľa zákona č.182/1993 Z. z.
- j) Nevyčerpané prostriedky zo sociálneho fondu podľa zákona č.152/1994 Z. z.

Zostatok finančných prostriedkov k 31.12.2021 vo výkaze Súvaha-Úč ROPO SFOV 1-01 na účte 221- Bankový účet, zistený inventarizáciou a v Správe o hospodárení predstavuje zostatok 3 196 923,99 € (str.29 Správy). Výsledok rozpočtového hospodárenia mesta je krytý finančnými

prostriedkami, sústredenými k 31.12.2021 na bežných bankových účtoch. Preverení inventarizácie zostatkov nebol zistený rozdiel.

2. / Mimorozpočtové zdroje hospodárenia – fondy a ich zapojenie do rozpočtu

Návrh záverečného účtu obsahuje i plnenie a čerpanie mimorozpočtových zdrojov – fondov, zapojených do rozpočtu schválenými UZM, inventarizované a premietnuté v účtovníctve a výkazníctve.

Obec podľa § 15 zákona č. 583/2004 Z. z. tvorí peňažné fondy, ktorých zdrojom je prebytok hospodárenia, disponibilný zisk z podnikania, zostatok prostriedkov minulých rokov a zostatok príjmových FO. O použití fondov podľa § 15 ods.2 zákona rozhoduje MZ, ich zapojenie do rozpočtu sa realizuje príjmovými FO. Prostriedky fondov sa podľa § 15 ods.3 zákona zapájajú do rozpočtu s výnimkou prevodov medzi fondami navzájom a prípadov, keď sa prostriedky fondov použijú na vyrovnanie časového nesúladu medzi príjmami a výdavkami rozpočtu v priebehu rozpočtového roka. Mesto v roku 2020 využilo zákonnú výnimku, čerpalo prostriedky RF na bežné výdavky, ktoré v objeme 233 tis.€ vrátilo k 31.12.2021 na fondový účet.

Obec podľa § 7 ods. 6 zákona č.369/1990 Zb. na plnenie úloh zriaďuje mimorozpočtové fondy a ich zdroje môže podľa § 7 ods. 2 zákona použiť na plnenie úloh. Podľa § 1 ods.2 zákona č. 138/1991 Zb. finančné prostriedky fondov sú majetkom mesta, spravované podľa Štatútov a zákona.

Obec je povinná tvoriť RF najmenej vo výške 10 % prebytku hospodárenia podľa § 16 ods.6 zákona č.583/2004 Z. z. a finančné zdroje previesť na osobitný účet. O použití RF rozhoduje MZ.

Zdrojom krytia výdavkov rozpočtu mesta v roku 2021 boli **mimorozpočtové zdroje**, zhromaždené na účtoch peňažných fondov: RF, IF, FRB, FPOU a SF. Na osobitných mimorozpočtových účtoch sú zhromaždené prostriedky nevyčerpaných účelových dotácií a prostriedky na mzdy a odvody za december 2021. Mesto v roku 2022 netvorí depozit na mzdy za december 2022.

Zostatky peňažných fondov k 31.12.2021

Názov fondu	Stav 1.1.2021	Príjem	Výdaj	Stav 31.12.2021
- investičný fond	93 712,10	1 049 353,55	577 386,46	565 679,19
- fond rozvoja bývania	699,06	0	0	699,06
- rezervný fond	6 277,06	523 000,00	234 644,00	294 633,06
- sociálny fond	19 356,34	26 152,85	25 140,63	20 368,56
- fond opráv	2 630,42			2 630,42
- fond nevyčerp. dotácií	707 205,29	1 886 913,60	1 185 586,75	1 408 532,14
-depozit na mzdy	203 336,37	195 451,46	203 336,37	195 451,46

Mesto v roku 2021 po schválení UMZ previedlo do fondov zdroje vo výške 299 tis.€ na RF a 1 049 tis.€ IF a čerpalo prostriedky v objeme 577 tis. € IF, z toho na bežné výdavky 239 tis.€ a z RF na bežné výdavky 235 tis. €. Kapitálové výdavky boli kryté z IF v objeme 338 364,50 € (podrobne str.25 Správy). Časť prostriedkov tvorilo použitie v súlade so zákonom č.67/2020 Z.z. na krytie bežných výdavkov a preklopenie časového nesúladu. Podrobný rozpis výdavkov na str. 24 Správy

Hlavná kontrolórka každoročne kontroluje plnenie a čerpanie vlastných fondov mesta a ich súlad s UMZ, rozpočtom a účelnosťou výdavkov.

VII. Rozpočtové príjmy a ich plnenie

Členenie príjmov na vlastné (daňové, nedaňové a kapitálové z predaja majetku) a cudzie (granty, transfery, štátne fondy upravuje § 5 ods.1 zákona č.583/2004 Z. z. Výška príjmov SR na rok 2021 bola určená prognózou MF SR, transfermi a grantmi na prenesený výkon štátnej správy a vlastných daňových príjmov z výnosu dane.

Príjmy rozpočtu mesta pozostávajú z bežných a kapitálových príjmov. Bežné príjmy boli v r.2021 plnené na 101,46 % vo výške 14 215 261,- €. Kapitálové príjmy boli plnené na 84,63 % v objeme 2 862 310,- €. Príjmové FO dosiahli 7 475 947,- €. Príjmy celkom dosiahli obrát 24 553 517€.

Skutočné daňové príjmy r.2021 predstavovali 8 366 tis.€ a medziročne vzrástli o 322 tis.€, nedaňové príjmy 2 303 tis. € a medziročne rástli o 477 tis. €, prijaté granty a transfery v r.2021 dosiahli

6 408 tis.€ a medziročne rástli o 238 tis.€. Celkom príjmy za rok 2021 dosiahli 17 078 tis.€ a oproti r.2020 rástli o 1 039 tis.€.

Príjem z podielových daní bol i napriek pandémie plnený podľa prognózy MF SR v objeme 7 230 tis.€ a medziročne vzrástol o 186 tis.€ čo predstavuje 2,6 %. Na základe zverejnených údajov ŠÚ SR inflácia v r.2021 rástla medziročne o 3,2 % (v r.2020 to bolo 1,9%), priemerná mzda v hospodárstve v r. 2021 vzrástla o 6,5 %. *Rast podielových daní v r.2021, ktorý bol priamo závislý na vybranej dani z príjmov fyzických osôb nie je úmerný rastu miezd, čo vypovedá o cielenom znižovaní zavádzaním odvodových bonusov, daňových bonusov – kedy štát na úkor obcí tvorí sociálnu politiku. A to nehovoriac o nedostatočnom dofinancovaní preneseného výkonu štátnej správy, ktorý obce kryjú z podielových daní.* Príjem z výnosu podielovej dane predstavoval v r. 2021 50,86 % celkových príjmov mesta, oproti r.2020 došlo k zníženiu o 0,92 % a oproti r. 2019 dokonca o 4,17 %, čo nemožno deklarovať ako znižovanie závislosti mesta od podielových daní, ktoré sú cielene krátené z dôvodu poskytovania sociálnych benefitov pre zamestnancov a na r.2022 a 2023 prostredníctvom poskytovania daňových bonusov dôjde opäť k ich prepadu.

Výnos dane z príjmov kategórie 110 rozpočtu bol úpravou dňa 16.12.2021 upravený na 7 199 tis.€, skutočné plnenie 31.12.2021 predstavuje 7 230 tis.€ (rozdiel 31 tis.€) mesto zreálnilo rozpočet r.2021 podľa predpokladanej skutočnosti.

Mesto ako každá samospráva je závislé na príjme od štátu avšak v r.2021 i napriek pandémie a zákonnej výnimky na upustenie od exekúcií nedoplatkov prehodnotilo VZN a cenníky, čím zaznamenalo zlepšenie plnenia vlastných príjmov. Mesto dlhodobo dosahuje nízke vlastné daňové a nedaňové príjmy čo vyplýva zo špecifik mesta a industrializácie.

Základným rozvojovým priemyslom mesta bez zákonných možností získavania príjmov je cestovný ruch. Prioritou mesta musí byť rozvoj cestovného ruchu a regiónu, udržateľnosť a financovanie aj zavedením zdaňovania účelovo určeného na rozvoj infraštruktúry cestovného ruchu (poplatok za rozvoj, daň z ubytovania a iné možnosti, ktoré zákon nevylučuje).

Daňové príjmy mesta boli naplnené v objeme 8 366 tis. € a medziročne oproti r. 2020 vzrástli o 111 tis. €. Vlastné daňové príjmy kategórie 120 a 130 rozpočtu (MDaP) sa naplnili na 1 137 tis.€ a medziročne vzrástli o 148 tis. €. Miestne dane a poplatky boli zvyšované k 1.1.2016, 1.1.2018, k 1.1.2020, k 1.1.2021 i k 1.1.2022 a to zvyšovaním poplatkov TKO (podrobne v tabuľkovej časti rozpočtu – bežné príjmy a v Správe o hospodárení, str.7, 9-11). Exekutíva mesta i hlavná kontrolórka sa i napriek pandémie a zákazu vymáhania nedoplatkov v r.2021 intenzívne venovala procesnému postupu na úseku daňového exekučného konania, ktoré je od 1.10.2021 zabezpečované vlastnou činnosťou mesta. Celková pohľadávka na dani z nehnuteľnosti k 31.12.2021 je vo výške **445 tis.€, na TKO 411 tis.€**. **Daňové pohľadávky po lehote splatnosti** predstavujú 856 tis.€ a i napriek ich zvýšeniu k 1.1.2021 poklesli o 18 tis.€. Mesto k 1.10.2021 začalo s výkonom daňovej exekúcie vo vlastnej správnej činnosti. Vyrubovanie MDaP je i napriek úprave VZN k 1.1.2021 dlhodobo pod priemerom SR. Stav pohľadávok je inventarizovaný k 31.12.2020. Pohľadávky mesta k 31.12.2021 predstavujú celkom 1 414 tis.€.

Zákon č.582/2004 Z.z. určuje druh a rozpätie sadzieb MDaP. Orgány obcí nie sú naklonené zvyšovaniu daňového zaťaženia občanov. Agenda MDaP je aministratívno-správne náročná. Obce by mali poznatky z praxe pripomienkovať. V prípade neadekvátnych výhod z vlastníctva majetku môže dôjsť k avizovanému presunu výberu dane z z nehnuteľností pod Finančné riaditeľstvo SR a MF SR.

Hlavná kontrolórka mesta odporúča k 1.1.2023 pripraviť „reformu“ miestnych daní a poplatkov prijatím VZN, upravujúceho vlastné daňové príjmy nadčasovo a spravodlivo.

Výpadkom príjmov mesta v r.2022 bude výber cestovného MHD, ktorý je potrebné nahradiť príjmom z parkovného v nadväznosti na aktívnu dopravnú politiku mesta.

Nedaňové príjmy z vlastníctva majetku a z podnikania a iné poplatky v r.2021 dosiahli 1 314 tis.€ a medziročne rástli o 141 tis.€. K zníženiu došlo v príjmoch z LML s.r.o., navýšenie bolo z prenájmu majetku. Pokles bol zaznamenaný pri výbere správnych poplatkov v nadväznosti na zvýšenie informatizácie služieb.

Mesto z príjmov z nájmu bytov tvorí zákonný fond prevádzky, opráv a údržby nájomných bytov. Mesto v r.2021 dosiahlo príjem z prenájmu soc. bytov vo výške 139 tis.€, splátky úverov ŠFRB predstavovali 134 tis.€, hradené z výnosu z nájomného.

Hlavná kontrolórka mesta odporúča pravidelne prehodnocovať sadzby nájomného v Zásadách hospodárenia a nakladania s majetkom mesta.

Hlavná kontrolórka mesta odporúča pri nájme pozemkov HPZ hodnotiť i merateľný ukazovateľ.

Hlavná kontrolórka mesta odporúča prehodnotiť uzatvorené zmluvy o nájme (Nemocnica) doplniť ich o „valorizačnú doložku“ a to z dôvodu vylúčenia poskytovania skrytého nájmu alebo nedovolennej štátnej pomoci.

Príjmy za administratívne poplatky z dôvodu zavedenia e-Governmentu dosiahli 74 tis. a medziročne klesli o 39 tis.€ pri plnom zabezpečení výkonov. Poplatky sú stanovené v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi (Vyhlášky), VZN a cenníkmi. Výber z pokút predstavoval v r.2021 19 tis. € a klesol o 5 tis.€.

Príjem z parkovného v roku 2021 dosiahol 40 tis.€ a medziročne klesol o 31 tis.€ z dôvodu investičnej činnosti a pandémie. .

Hlavná kontrolórka mesta odporúča riešiť dopravnú politiku v meste a určiť záväzné pravidlá.

Príjmy za nepravdivé poplatky dosiahli 662 tis.€, medziročne vzrástli o 92 tis.€ z dôvodu zrušenia dotácia na školské stravovanie. V ostatných položkách bolo zaznamenaný pokles (detské jasle, školné, opatrovateľská služba). Časť výpadku príjmov bola „refundovaná“ zo ŠR, napr. účelovou dotáciou pre ZUŠ.

Granty a transfery zo ŠR, VÚC a štátnych fondov na zabezpečenie preneseného výkonu štátnej správy (školsťvo, stavebný úrad a ŽP, REGOP, matrika) a účelové dotácie (opatrovateľské služby, komunitná a terénna práca, chránené dielne a pod.) predstavovali v r.2021 4 535 tis.€, medziročne rástli o 150 tis.€ (školsťvo, aktivačná činnosť, TSP).

Mesto Levoča využíva granty a transfery ŠR a príjmy za poskytovanie a zabezpečenie verejných služieb v oblasti sociálnych služieb, terénnej sociálnej práce, opatrovateľskej služby.

Druh verejnej služby	Príjem r.2019	Výdaj r.2019	Príjem r.2020	Výdaj r.2020	Príjem r.2021	Výdaj r.2021
Aktivačná činnosť	11 750	61 855	13 997	79 092	25 352	88456
Komunitná a terénna práca	117 516	126 996	102 665	141 830	168 200	173155
MOPS	7 466	27 364	80 695	106 452	99 939	66970
Chránené dielne	46 526	113 415	47 924	125 799	47 730	110577
Opatrovanie	41 077	327 330	292 748	348 471	202 615	321639
5 % PD 62 r. obyv.	177 225		246 734			
Príjem prijímateľov	57 023		60 354			
Zásobovanie vodou Lev. Lúky	0,-	6 281	0	6 368	0	6 583

Rozvoj verejných služieb spolufinancuje mesto. Plnenie príjmov je poukazované mestu s časovým posunom a po preukázaní skutočne vynaložených výdavkov, z tohto dôvodu vznikajú disproporcie u niektorých položiek rozpočtu. Mesto verejné služby spolufinancuje.

Na uzatvorené pracovno-právne vzťahy sa okrem zmlúv o ich spolufinancovaní z nenávratných zdrojov vzťahujú i zákonné mzdové nároky, hradené zamestnávateľom (stravné a iné.).

Hlavná kontrolórka mesta odporúča prehodnotiť účinnosť výdavkov na zabezpečovanie verejných služieb, udržateľnosť, vplyv na zamestnanosť počas krízového obdobia.

Kapitálové príjmy v roku 2021 dosiahli 2 862 tis.€, oproti r.2020 rástli o 425 tis.€ (predaj pozemkov IBV Krúpný jarok). Kapitálové granty a transfery boli v objeme 1 873 tis.€ (48 BJ Potočná, oprava pamiatok UNESCO, radnica, NMP prestavba, NMP 28). V roku 2022 došlo k zmene mechanizmu poskytovania platieb na opravu pamiatok UNESCO, ktorá pre mesto predstavuje výpadok 1,1 mil.€.

Porovnanie kapitálových príjmov r.2021 oproti r.2020 je skresľujúce z dôvodu nezahrnutia príjmu z predaja pozemkov AZOR do rozpočtu r. 2020.

Príjmové FO predstavujú príjmy z finančných transakcií s aktívami, prijaté úvery, pôžičky a návratné finančné výpomoci - zapojenie návratných zdrojov financovania kapitálových výdavkov a k 31.12.2021 dosiahli 7 476 tis.€, z toho dlhodobý úver 96 tis.€ a úver ŠFRB 2 001 tis.€.

Hlavná kontrolórka mesta v roku 2021 vypracovala Stanovisko k rozpočtu na rok 2022, v ktorom zhodnotila ukazovatele dlhovej služby a v r.2021 vypracovala dve stanoviská k dlhovej službe na projekt Žabia cesta a čerpanie preklenovacieho úveru na investičné akcie radnica, MRK Levočské Lúky, bezpečnosť a dostupnosť sídel, bus stanica, kompetencie žiakov ZŠ).

Mesto v r.2021 nečerpalo úvery na krytie bežných výdavkov, do rozpočtu zapojilo finančné prostriedky vlastných fondov (podrobne v správe).

Správa o hospodárení mesta za rok 2021 v popisnej i tabuľkovej forme informuje o skutočnom plnení príjmov podľa ich druhu a obdobia, popisuje riziká finančných tokov, definuje problematické oblasti a navrhuje opatrenia na eliminovanie rizík.

VIII. Rozpočtované výdavky a ich čerpanie

Výdavky rozpočtu podľa ekonomickej a funkčnej klasifikácie v členení na bežné a kapitálové tvoria čerpanie rozpočtu mesta zhrnuté do záverečného účtu, sú usporiadané podľa kategórií rozpočtovej klasifikácie a členené do úrovne položky a podpoložky. Finančné prostriedky na platy a odvody sú vykazované podľa jednotlivých kapitol.

Výdavková časť rozpočtu obsahuje skutočný transfer pre príspevkové organizácie a dotácie pre rozpočtové organizácie a prijímateľov dotácií podľa kapitoly rozpočtu. Výdavky rozpočtu, hradené zo zdrojov EÚ sú zaradené do výdavkov v skutočne vynaloženej výške, vrátane spolufinancovania z rozpočtu mesta. Súčasťou rozpočtu verejnej správy sú i FO (kategória príjmov 400 a 500 ekonomickej rozpočtovej klasifikácie a kategória výdavkov 800).

Hlavná kontrolórka mesta preveruje zostavenie návrhu Záverečného účtu za rok 2021 a hodnotení výdavky bežného aj kapitálového rozpočtu podľa funkčnej klasifikácie, oddielov rozpočtu, objemu výdavkov a charakteru ich účinnosti.

Opodstatnenosť čerpania výdavkov bola preverená kontrolou výdavkov z hľadiska účelu ich použitia podľa § 7 zákona č.583/2004 Z.z. napr. čerpanie výdavkov školstva, dotácií a mimorozpočtových fondov, zapojenie úverov na krytie výdavkov a iné. Kontrolou neboli zistené nedostatky, výdavky boli zatriedené do rozpočtu správne, opodstatnenosť čerpania bežných a kapitálových výdavkov bola potvrdená.

Štát na územnú samosprávu prenáša povinnosti bez zabezpečenia ich finančného krytia alebo prijíma zákony s dopadom na hlavný zdroj príjmov obce – podielové dane.

Výdavky rozpočtu mesta sú členené na bežné výdavky a kapitálové výdavky, schodok bežného a kapitálového rozpočtu je krytý FO, (hodnotenie v Správe a tabuľkovej časti rozpočtu).

Rozpočet bežných a kapitálových výdavkov na rok 2021 bol zostavený vo výške 19 612 tis.€, v r.2021 došlo k viazaniu bežných výdavkov a k veľkorysému čerpaniu bežných výdavkov, krytých z nenávratných zdrojov financovania.

Bežné výdavky boli čerpané v objeme 13 351 tis.€, kapitálové výdavky boli čerpané v objeme 6 261 tis.€ (podrobne v Správe a tabuľkovej časti záverečného účtu).

Výdavky na platy a odvody zamestnancov tvoria podstatnú časť výdavkov kapitol mesta. Rozpočet mesta obsahuje zvyšovanie bežných výdavkov na mzdy a odvody z dôvodu valorizácie platiev- Z dôvodu pandemického poklesu vlastných príjmov príspevkových a rozpočtových organizácií bol výpadok sčasti krytý transferom zo ŠR a z rozpočtu mesta.

Mesto Levoča malo povinnosť k 31.12.2021 zamestnávať celkom 4 občanov so zdravotným postihnutím, limit je prekročený vytvorením chránenej dielne.

Mesto v roku 2021 zaznamenalo viazanie bežných výdavkov rozpočtu na 94,99 % čerpania, výdavky rástli medziročne o 809 tis.€.

K prekročeniu výdavkov došlo v položkách – 01.1.2 – poplatky, 03.2.0.- požiarna ochrana, 04.7.3.- cestovný ruch, 05.4.0 – životné prostredie, 06.1.0 – ŠFRB, 06.2.0 – rozvoj obcí, 06.3.0 – zásobovanie vodou Levočské Lúky, 07.4.0 – covid výdavky, 10.4.0 – detské jasle – i keď je nevyhnutné konštatovať, že časť výdavkov predstavuje „dofinancovanie“ preneseného výkonu štátnej správy.

Hlavná kontrolórka odporúča prijať opatrenia v čerpaní výdavkov kapitoly 04.:

- zriadiť oddelenie strategického investičného plánovania a projektovej prípravy
- personálne zabezpečiť oddelenie regionálneho rozvoja (projekty a ich monitoring)
- pripraviť projekt bezpečnej integrovanej dopravnej politiky mesta
- prehodnotiť účinnosť výdavkov na zásobovanie vodou Levočské Lúky – výtokový stojan

TSML v r.2021 zaznamenali šetrenie výdavkov oproti rozpočtu takmer vo všetkých kapitolách – v položke 04.5.1 – údržba ciest, 05.1.0.- nakladanie s odpadmi, 06.4.0 – verejné osvetlenie (úsporné svietidlá), 08.4.0 – cintorínske služby. Nepatrne prekročený bol transfer na zabezpečenie športovísk a ich prenájom (skryté dotácie).

Hlavná kontrolórka odporúča prijať opatrenia v čerpaní výdavkov kapitoly 05.:

-pripraviť PD uzamykateľné stojisk bytových domov

Výdavky na kultúrne služby poklesli oproti r.2020 i oproti rozpočtu na 78,70 % z dôvodu pandemických opatrení, kedy kultúrne podujatia boli organizované iba v lete. Štandardné výdavky predstavujú platy a odvody zamestnancov a správa a údržba zvereného majetku – budovy KINO, divadlo, galérie.

Hlavná kontrolórka mesta odporúča prijať opatrenia na udržateľnosť správy zvereného majetku na kultúrne služby, investície (budova KINO, Kongresová sála) a zabezpečenie hlavného predmetu činnosti – kultúry v meste.

Výdavky na školstvo v kapitole 09 – dosiahli 7 277 tis.€ s plnením 97,11 %, z toho výdavky školského úradu 44 tis.€ (neobsadenie 1 pracovného miesta), prenesený výkon štátnej správy 3 148 tis.€ a výdavky na originálne kompetencie v školstve 3 054 tis. €. Predmetom kapitoly sú i dotácie na neštátne školstvo a dofinancovanie projektov, obstaranie potravín a dofinancovanie MŠ.

Vzhľadom na demografický vývoj v meste a rast výdavkov na školstvo, ktoré tvorí 54,5 % bežných výdavkov mesta:

Hlavná kontrolórka odporúča prijať opatrenia na zabezpečovanie kvality výchovno-vzdelávacieho procesu, bezpečnosti, reštrukturalizovať školstvo v záujme udržateľnosti, výkonnosti a konkurencieschopnosti

Mesto Levoča v r.2021 vynaložilo na sociálne služby celkom 1 012 tis.€ (opatovanie, DJ, jedáleň, Klub dôchodcov, štátne príspevky, TSP, KP).

Hlavná kontrolórka vzhľadom na demografický vývoj a zákonné povinnosti odporúča vypracovať Koncepciu rozvoja sociálnych služieb v meste Levoča a aktualizovať VZN mesta a to v nadväznosti na plnenie a čerpanie programového rozpočtu.

Kapitálové výdavky v r.2020 boli skutočne čerpané v rekordnom objeme 6 260 788,56 €. Plnenie rozpočtu v objeme 10 654 735,- € vzhľadom na špecifické investície (pamiatky), nedostatok zamestnancov investičného oddelenia úradu, infláciu cien, verejné obstarávanie nebolo možné realizovať podľa zámerov a čerpanie predstavuje 58,76 % rozpočtu r. 2021. Podrobný rozpis kapitálových výdavkov obsahuje Správa i tabuľková časť rozpočtu).

Správa o hospodárení str.19 obsahuje tabuľku zdrojov krytia kapitálových výdavkov – v roku 2021 až 58,60 % výdavkov (48 bj. Potočná) bola krytá úverom a 28,63 % výdavkov nenávratnými zdrojmi. Mesto v r.2021 len 0,07 % kapitálových výdavkov v objeme 4 296,30 krylo z prebytku hospodárenia bežného roka. Mesto netvorí dostatočné daňové a nedaňové príjmy a nedosahuje prebytok bežného hospodárenia z ktorého možno kryť kapitálové výdavky – potrebné je z dlhodobého hľadiska prehodnotiť plnenie originálnych kompetencií mesta, prijať opatrenia a viazať bežné výdavky. Mesto v r.2021 krylo investície z vlastných fondov v objeme 322 tis.€, čo predstavuje len 5,16 % krytie.

Mesto netvorí dostatočné rezervy, nedosahuje prebytok hospodárenia ktorý by predstavoval finančný vankúš na krytie nepredvídaných výdavkov a do rozpočtu zapája cudzie návratné zdroje. .

Výdavkové FO predstavujú výdavky z transakcií s finančnými pasívami a splátky istín úverov. V r.2021 FO na krytie výdavkov rozpočtu bolo zapojených 7 476 tis.€, z toho

dlhodobé úvery 96 tis.€, zapojenie grantov a transférov 5 378 tis.€, nevyčerpané dotácie 1 186 tis.€, zapojenie prostriedkov fondov v objeme 811 tis.€, z toho vrátené čerpanie z fondov na preklenutie časového rozlíšenia medzi príjmami a výdavkami v objeme 489 tis.€ (zapojenie RF, IF). Mesto Levoča v r.2021 eviduje zostatok úverov v objeme 8 654 tis.€, splátky predstavovali 994 tis.€ (úhrada úveru pozemky Krúpný jarok). Pri hodnotení výdavkových je potrebné venovať pozornosť sume splátok istín prijatých úverov a platených úrokov, celkový objem splácania poskytnutých úverov v určenom čase (podrobne v Správe). Úvery ŠFRB nie sú predmetom dlhovej služby.

Zadlženosť mesta (podrobne str.7 Správy) hodnotí exekutíva mesta i hlavný kontrolórka mesta v Stanovisku o dodržaní ukazovateľov dlhovej služby. Celková suma dlhu mesta k 31.12.2021 predstavuje 24,39 % a suma ročných splátok 6,61 %.

IX. výkazníctvo účtovnej a daňovej závierky, rozpočtovníctva

Mesto za rok 2021 v zákonom určených termínoch spracovalo a predkladalo FS SR **Finančné výkazy /FIN/, obsahujúce zabudované kontrolné mechanizmy a zapojenosť rozpočtov územnej samosprávy na ŠR.** Súčasťou výkazov je súvaha (bilancia), výkaz ziskov a strát, poznámky k účtovnej závierke, výkazy FIN o plnení rozpočtu subjektu verejnej správy, o prírastku aktív a pasív podľa sektorov, o štruktúre dlhu, o úveroch, emitovaných dlhopisoch, zmenkách a finančnom prenájme, o stave bankových účtov a záväzkov obcí.

Výkazníctvo mesta je súčasťou dokumentov, predkladaných k vyhotoveniu konsolidovanej účtovnej závierky a auditu.

X. BILANCIA AKTÍV A PASÍV k 31.12.2021

Obsahom bilancie aktív a pasív (Súvahy) je zhodnotenie finančno-majetkovej pozície mesta a aktív mesta (majetku, zásob, financií, pohľadávok) a pasív (fondy, záväzky, úvery). Stav a vývoj pohľadávok a záväzkov mesta obsahuje príloha č.1 a 2 Správy o hospodárení a stav bilancie na str.29.

Mesto účtuje v súlade so zákonom č. 431/2002 Z.z., zostavuje výkazy podľa Opatrenia MF SR č.16786/2007-31.Výkaz Súvaha Uč ROPO SFOV 1-01, zostavený k 31.12.2021 predstavuje **bilanciu aktív a pasív odsúhlasenú inventarizáciou** podľa § 6 a § 29-30 zákona.

Mesto eviduje aktíva v objeme **67 978 397,20 €**, kryté pasívami. Majetok mesta medziročne vzrástol o 5 329 tis.€. Mesto k 31.12.2021 nemá záväzky v objeme 15 % celkových záväzkov po lehote splatnosti viac ako 60 dní. V roku 2021 bola vykonaná inventarizácia majetku mesta.

Na nehnuteľný majetok mesta je zriadené záložné právo v zmysle platne uzatvorených zmlúv.

Mesto má od roku 2015-2025 uzatvorenú koncesnú zmluvu STEFE THS.

XI. PREHĽAD O STAVE A VÝVOJI DLHU K 31.12.2021

Nástup ekonomickej krízy, prepád ekonomiky z dôvodu pandémie, vojnového konfliktu v Európe, výraznej inflácie a črtajúceho sa nedostatku výrobných zdrojov znamená aj pre samosprávu striktnú reguláciu verejných financií, hľadanie rezerv a efektívneho a udržateľného hospodárenia s cieľom eliminovať neefektívne a netransparentné verejné projekty, smerovať investície do environmentálnych oblastí a nových technológií, preferovať dlhodobú udržateľnosť pred krátkodobým ziskom a získať uistenie o dodržaní rovnováhy medzi rizikom a návratnosťou investície.

Novela č.426/2013 Z.z. v § 17 zákona č. 583/2004 Z.z. určila pravidlá používania návratných zdrojov financovania a stanovila podmienky výpočtu dlhovej služby. Sledovaním a zhodnotením vývoja dlhovej služby mesto plní zákonnú povinnosť § 17 zákona.

Celkovou sumou dlhu sa na účely zákona rozumie úhrn záväzkov zo splácania istín úverov, záväzkov z investičných dodávateľských úverov a ručiteľských záväzkov. Do celkovej sumy dlhu sa podľa § 17 ods. 8 zákona nezapočítavajú taxatívne určené záväzky, do sumy splátok podľa § 17 ods. 6 písm. b) sa nezapočítava suma ich jednorazového splatenia. V zmysle § 17 ods.4 zákona č.583/2004

Z.z. mesto môže vstupovať len do takých záväzkov, vyplývajúcich z návratných zdrojov financovania, ktorých úhrada dlhodobo nenaruší vyrovnanosť bežného rozpočtu v nasledujúcich rokoch.

Mesto v súlade s § 14 zákona č.583/2004 Z.z. a s účinnosťou od 9.4.2020 i v súlade s § 36 zákona č.67/2020 Z.z. mohlo zabezpečiť finančné krytie schodku bežného rozpočtu krátkodobým úverom s cieľom zmiernenia negatívnych následkov pandémie COVID-19 a exekutíva predložila na rokovanie MZ schválenie čerpania krátkodobého úveru v súlade s § 36 ods.2 zákona č.67/2020 Z.z., kedy môže do 31.12.2021 na základe rozhodnutia MZ použiť na úhradu bežných výdavkov prostriedky FR, kapitálové príjmy a návratné zdroje financovania čím neporuší § 10 ods.7 a 9, § 12 ods.3 a § 17 ods.2 zákona č.583/2004 Z.z. Mesto uplatnilo zákonnú výnimku a použilo vlastné zdroje RF vo výške 233 tis.€, ktoré k 31.12.2021 vrátilo na účet fondu.

Mesto Levoča k 31.12.2021 eviduje zostatok úverov, ktoré sú predmetom dlhovej služby vo výške 3 317 875,- €, celková suma dlhu k 31.12.2021 predstavuje 24,39 % a suma ročných splátok úverov 6,61 %, zadĺženosť mesta je v súlade so zákonom. Mesto v r.2021 splatilo úver na obstaranie pozemkov IBV Krupný jarok.

Mesto k 31.12.2021 dosiahlo schodok bežného hospodárenia, splácalo dohodnuté splátky úverov, na zabezpečenie úverov ŠFRB a VÚB poskytlo záruky – budovy NMP 4,28, 48 a 58.

Do celkového dlhu mesta sa nezapočítavajú záväzky úverov ŠFRB.

Mesto Levoča v r.2021 čerpalo dlhodobý investičný úver vo výške 96 tis.€, dokončilo investičné akcie rozpracované a financované v r. 2020.

Hlavná kontrolórka mesta hodnotila ukazovatele dlhovej služby v Stanovisku k prijatiu úverov (2 stanoviská) a Stanovisku k rozpočtu na r. 2022.

Mesto môže v súlade s § 10 ods.9 zákona č.583/2004 Z.z. na vyrovnanie časového nesúladu medzi príjmami a výdavkami bežného rozpočtu použiť príjmy kapitálového rozpočtu, ak sa vrátia najneskôr do konca rozpočtového roka.

Pravidlá dlhovej služby v zmysle § 17 zákona č.583/2004 Z.z. majú trvať po celú dobu trvania úverovej zmluvy.

XII. ÚDAJE O HOSPODÁRENÍ PRÍSPEVKOVÝCH ORGANIZÁCIÍ

Záverečný účet mesta obsahuje i zhodnotenie výsledkov rozpočtového hospodárenia príspevkových organizácií mesta TSML a MsKS, predmetom návrhu sú Rozbory hospodárenia za rok 2021, v ktorých štatutári hodnotia činnosť po ekonomickej i vecnej stránke, použitie transferov a dosahovanie vlastných príjmov. Rozpočtové a príspevkové organizácie sú povinné viesť počas roka evidenciu rozpočtových opatrení evidovaných v RIS-SAM.

Hodnotenie činnosti príspevkových organizácií je v súlade so zákonom, výkazy sú v členení na hlavnú a podnikateľskú činnosť, plnenie záväzných ukazovateľov určených zriaďovateľom a zhodnotenie činnosti.

a) Technické služby mesta Levoča

Súčasťou záverečného účtu sú **Rozbory hospodárenia TSML za rok 2021** (47 strán) - informácia o činnosti a výkazníctve, činnosti podľa stredísk, zamestnanosť, projekty a VO, prognózy a zámery, prijatie a čerpanie transferu mesta, plnenie záväzných ukazovateľov, hospodárenia hlavnej a podnikateľskej činnosti, náklady a výnosy, príjmy a výdavky, aktíva a pasíva vrátane vývoja stavu pohľadávok a záväzkov a výkazy.

Rozpočet TSML schválilo UMZ č.23/7-11 dňa 22.12.2020 a dve zmeny rozpočtu. Mesto poskytlo TSML transfer 1 890 435 €, z toho ŠR 8 198,20 € (vojnové hroby) a kapitálový transfér 28 000,- €. TSML vrátili zriaďovateľovi 91 998,63 €, do rozpočtu zapojili vlastné príjmy 336 tis.€ naplnené na 134,44 %. Zriaďovateľ určil záväzné ukazovatele – vlastné príjmy splnené na 134,44 %, mzdy a platy čerpané na 88,06 % a výdavky na reprezentáciu čerpané na 45,13 % - splnené.

V r.2021 dosiahla miera triedenie odpadu **44,16 %**,

Hlavná kontrolórka mesta vykonala v r.2021 kontrolu správy majetku mesta – bez nedostatkov.

TSML inventarizujú a vymáhajú pohľadávky. Príjem z podnikateľskej činnosti za r.2021 predstavoval 154 969,17 €, disponibilný výsledok hospodárenia 74 431,33 €. Organizácia má široké portfólio činností, spravuje, opravuje a zveľaduje majetok.

Hospodársky výsledok TSML po zarátaní príjmov a výdavkov z hlavnej činnosti (vrátane vlastných príjmov) a podnikateľskej činnosti predstavoval 90 139,05 €.

b) Mestské kultúrne stredisko

Súčasťou záverečného účtu sú aj **Rozbory hospodárenia MsKS za rok 2021** ktoré poskytujú informácie o činnosti, počte podujatí, výkazníctve a činnosti podľa stredísk. Hlavná činnosť MsKS a plnenie vlastných príjmov bolo v r.2021 z dôvodu pandémie obmedzené.

Rozpočet MsKS schválilo UMZ č.23/7-11 22.12.2020 s transferom 411 tis.€, v r.2021 bola vykonaná zmena rozpočtu a transfer bol znížený na 297 tis.€, skutočné plnenie predstavuje 249 tis. €, nevyčerpaný transfer bol poukázaný na účet zriaďovateľa. MsKS neboli v roku 2021 poskytnuté kapitálové transféry.

MsKS vrátilo zriaďovateľovi nevyčerpaný transfér na činnosť vo výške 43 264,95 €.

MsKS plnilo vlastné príjmy vo výške 70 365,- € na 62 %, časť organizovaných podujatí bola kvôli pandémie zrušená.

MsKS v r.2021 nemalo príjmy z grantov a transférov z FPU. V r.2021 si uplatnila dotáciu na nájomné.

Závazné ukazovatele – mzdy a odvody boli čerpané na 80 %, výdavky na reprezentáciu na 28 % a vlastné príjmy naplnené na 62 %.

Výdavky celkom bez odpisov predstavujú 346 tis.€, kryté transferom a vlastným príjmom. Príspevková organizácia nemá oprávnenie vykonávať podnikateľskú činnosť.

Organizácia má široké portfólio činností, spravuje, udržiava a prenecháva do užívania majetok mesta, v súvahe eviduje majetok vo výške 3 849 tis.€, organizuje na profesionálnej i záujmovej úrovni pre obyvateľov i návštevníkov mesta kultúrne podujatia. Pohľadávky k 31.12.2021 eviduje vo výške 3 068,22 € (dotácie na nájomné), záväzky krátkodobé 2 923,79 €.

Hlavná kontrolórka mesta odporúča v čase pandémie vykonať opravy a údržbu majetku s cieľom jeho efektívneho využívania po pominutí pandémie.

Manažment MsKS hospodári na zásadách rozpočtovej zodpovednosti a účinnosti, v súlade s projektom Hodnoty za peniaze a občanom mesta i návštevníkom ponúka bohaté portfólio služieb v oblasti kultúry.

Rozbory príspevkových organizácií vyčerpávajúco a konzistentne vypovedajú o ekonomicko-hospodárskej a organizačno-riadiacej činnosti, programoch a podprogramoch a plnení prijatých ukazovateľov a to i čase obmedzenia činnosti.

Hlavný kontrolór konštatuje, že rozbory hospodárenia sú spracované v súlade s platnou legislatívou, najmä s 6 16 ods.2 zákonom č. 583/2004 Z. z.

V samostatnej časti záverečného účtu i vo výkazníctve mesta je stručné zhodnotenie výsledkov hospodárenia príspevkových organizácií.

XIII. PREHLAD O POSKYTNUTÝCH DOTÁCIÁCH Z ROZPOČTU ZA ROK 2021

Záverečný účet mesta na str.33 obsahuje podrobný prehľad poskytnutých dotácií z rozpočtu mesta za rok 2021 23 prijímateľom v súlade s § 7 zákona č.583/2004 Z.z. a VZN č.3/2019, prijaté v súlade s § 6 ods. 1, § 11 ods. 4 písm. g/ zákona č. 369/1990 Zb. a v súlade s § 7 zákona č. 583/2004 Z. z..

Zverejnením záverečného účtu mesta a sumárneho prehľadu o poskytnutí dotácie je splnená zákonná povinnosť publikácie prijímateľov dotácií z rozpočtu mesta.

V roku 2021 boli dotácie poskytnuté v objeme 113 899,98. *Hlavná kontrolórka každoročne vykonáva kontrolu čerpania výdavkov na dotácie.*

XIV. ÚDAJE O NÁKLADOCH A VÝNOSOCH Z PODNIKATELSKEJ ČINNOSTI

Mesto Levoča v roku 2021 dosiahlo z podnikateľskej činnosti na základe živnosti OŽP-O/2009/00050-3 v Informačnej kancelárii a zo vstupného do veže baziliky výnosy 40 004,96 € a náklady 28 579,98 €, disponibilný zisk po zdanení predstavuje 11 424,98 € a je súčasťou rozpočtu mesta za rok 2021.

XV. PLNENIE PROGRAMOVÉHO ROZPOČTU

Programové rozpočtovanie podľa metodiky MF SR obsahuje i monitorovanie a hodnotenie finančného a programového plnenia rozpočtu, mesto ho pripravuje od r.2009 na základe Smerníc a programov ES a cieľom zabezpečiť informácie o plnení merateľných ukazovateľov, t.j. plnenie programov a hodnotiť účelnosť a efektívnosť vynakladania verejných zdrojov. Súčasťou monitorovania a hodnotenia je tvorba správy o plnení programových cieľov a hodnotiacej správy po ukončení hodnotiaceho obdobia.

Programový rozpočet je súčasťou záverečného účtu mesta, hodnotenie sa vykonáva s cieľom získania informácií o plnení merateľných ukazovateľov a cieľov programov a podprogramov, pomenovaním príčin ich neplnenia a navrhnutia opatrení na odstránenie nedostatkov. Sumarizácia o plnení programového rozpočtu je uvedená v Správe o hospodárení za rok 2020 na str.32.

Plnenie programového rozpočtu tvorí samostatnú prílohu k záverečnému účtu a k účtovnej závierke za rok 2021, bol spracovaný v zmysle zákona č.583/2004 Z.z. v štruktúrovanej forme v počte 14 programov.

Hlavná kontrolórka vzhľadom na ciele programového rozpočtu, jeho vypovedaciu a analytickú schopnosť upozorňuje na formálnosť jeho spracovania a vyhodnocovania.

ZÁVEREČNÉ ZHODNOTENIE

Na základe analýzy návrhu Záverečného účtu za rozpočtový rok 2021, Súhrnnej správy o hospodárení za rok 2021, výkazníctva, účtovníctva a riadnej účtovnej závierky za rok 2021, inventarizácie a Správy audítora **hlavná kontrolórka mesta konštatuje, že návrh Záverečného účtu mesta Levoča za rok 2021 je spracovaný v súlade s § 16 ods.5 zákona č. 583/2004 Z.z., obsahuje náležitosti určené všeobecne záväznými právnymi predpismi, v súlade s § 9 ods.2 zákona č.369/1990 Zb. a §16 ods.9 zákona č.583/2004 Z.z. bol zverejnený.**

Dokument je spracovaný odborne, prehľadne, so znalosťou veci a povinným členením finančných tokov a v tabuľkovej, grafickej i popisnej forme zaznamenáva skutočnosti, vývoj a upozorňuje na riziká. Hodnotenie rozpočtovania a skutočného plnenia rozpočtu je spracované podrobne, podáva prehľad o nakladaní s verejnými zdrojmi a plnení programových zámerov rozvoja.

Hlavná kontrolórka odporúča prijať opatrenia pre zlepšenie hospodárenia mesta:

- venovať pozornosť zvyšovaniu a plneniu vlastných príjmov a viazaniu výdavkov s orientáciou na programové rozpočtovanie
- zriadiť odbor strategického investičného plánovania pre programovacie obdobie do r.2030 na čerpanie prostriedkov EU, Plánu obnovy, Akčného plánu
- aktualizovať VZN a cenníky s vplyvom na plnenie vlastných daňových a nedaňových príjmov
- efektívne využívať majetok mesta, vymáhať pohľadávky mesta

Riadna účtovná závierka mesta za rok 2021 bola spracovaná v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi, ku dňu schvaľovania bola overená audítorom, objektívne vyjadruje vo všetkých významných súvislostiach finančnú situáciu mesta k 31.12.2021, poskytuje pravdivý a objektívny pohľad na výsledky hospodárenia a peňažné toky.

V nadväznosti na § 16 ods. 10 zákona č.583/2004 Z.z. **hlavná kontrolórka mesta** v Stanovisku k návrhu Záverečného účtu mesta Levoča za rok 2021 po preskúmaní konzistentnosti poskytnutých

údajov odporúča MZ v Levoči uzatvoriť prerokovanie návrhu Záverečného účtu mesta Levoča za rok 2021 s výrokom:

„celoročné hospodárenie mesta Levoča za rozpočtový rok 2021 schvaľuje bez výhrad“

V procese ekonomicko-hospodárskych a organizačno-technických úkonov pri spracovaní účtovnej závierky a záverečného účtu nie sú hlavnej kontrolórke známe skutočnosti o procesnom pochybení a rozpore so všeobecne záväznými právnymi predpismi.

Kľúčovou úlohou pre samosprávu v čase krízy spojenej s nedostatkom autorít, prepadom príjmov, ohrozením pandémie a vojnou, zvyšovaním inflácie a energetickou krízou je mať pripravenú analýzu, metodiku, stratégiu a postupy plnenia dlhodobých cieľov a vízií mesta, maximálne zapájať nenávratné zdroje financovania rozvoja mesta, mať pripravený mechanizmus riešenia krízových situácií, havarijných stavov a riadenie a eliminovanie rizík z nich vyplývajúcich, diverzifikovať zdroje a tvoriť rezervy na zabezpečovanie originálnych kompetencií a krytie potrieb obyvateľov mesta.

Samospráva by mala investovať do inovácií a technológií, zelenej ekonomiky a SMART riešení ponúkajúcich nové príležitosti a z dlhodobého hľadiska udržateľné a účinné riešenia, rozhodujúce pre budúci úspech a stabilitu mesta a jeho obyvateľov.

V Levoči, dňa 25.4.2021

JUDr. Dana Rusnáčiková
hlavná kontrolórka mesta Levoča

MESTO LEVOČA
HLAVNÝ KONTROLÓR
MESTSKÝ ÚRAD LEVOČA
NÁMESTIE MAJSTRA PAVLA 4